

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	19. 6.	20 24	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-1) 24-2		
VEZA:			
EPA:	272 XXVIII		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

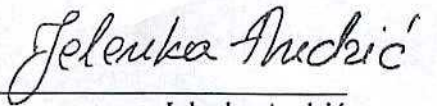
Klub poslanika "Evropa sad"

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-dinu Andriji Mandiću

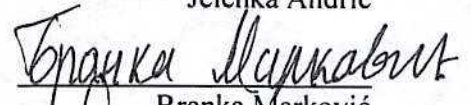
Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Podgorica, 19. 06. 2024. godine

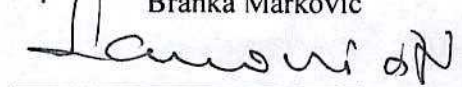
POSLANICI:

Jelenka Andrić

Branka Marković

Nada Laković

Darko Dragović

PREDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1

U Opštem zakonu o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 47/17, 59/21, 146/21 i 3/23) u članu 62 stav 1 mijenja se i glasi:

„Obrazovno-vaspitni rad (nastavna godina) obuhvata dva klasifikaciona perioda (polugodišta).“

Član 2

U članu 72 stav 3 riječ „pet“ zamjenjuje se riječju „tri“ i riječ „sedam“ zamjenjuje se riječju „pet“.

Član 3

Član 73 mijenja se i glasi:

„Školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja i obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik Savjeta roditelja.

Školski odbor ustanova iz oblasti stručnog obrazovanja, mješovitih škola i obrazovnih centara čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih, jedan predstavnik socijalnih partnera i jedan predstavnik Savjeta roditelja.

Izuzetno od stava 2 ovog člana upravni odbor više stručne škole i ustanove za obrazovanje odraslih čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanovu čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Upravni odbor doma učenika, odnosno doma učenika i studenata čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanovu čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik korisnika usluga.”

Predstavnike Ministarstva određuje i razrješava ministar.

Predstavnike zaposlenih, određuje nastavničko, odnosno stručno vijeće tajnim glasanjem.

Predstavnike roditelja određuje savjet roditelja tajnim glasanjem.

Sjednicama školskog, odnosno upravnog odbora može prisustvovati do tri predstavnika učeničkog parlamenta odnosno polaznika i predstavnika studenata.

Način izbora i razrješenja članova upravnog odbora iz reda zaposlenih u domu učenika, domu studenata, domu učenika i studenata i ustanovama za obrazovanje odraslih utvrđuje se statutom ustanove.

Odredbe ovog člana ne odnose se na privatnu ustanovu.

Član 4

U članu 74 stav 1 mijenja se i glasi:

„Školski, odnosno upravni odbor obrazuje se na period od četiri godine, s tim što mandat predstavnika roditelja traje dvije godine.“

U stavu 4 riječ „imenovati“ zamjenjuje se riječju „obrazovati“.

Član 5

U članu 75 stav 1 poslije riječi „sastaje“ dodaju se riječi: „duže od tri mjeseca“.

Član 6

U članu 76 stav 1 tačka 1a briše se.

Član 7

U članu 78 st. 1 do 4 u tački 3 riječ „sedam“ zamjenjuje se riječju „pet“.

Član 8

U članu 78a stav 3 poslije riječi „mjestu“ dodaju se riječi: „u ustanovi“.

Član 9

U članu 80 stav 2 riječ „dva“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Kandidat za direktora dostavlja ustanovi prijavu sa dokumentacijom u formi ovjerene kopije i programom razvoja javne ustanove, u zatvorenoj koverti.”

St. 6 do 11 mijenjaju se i glase:

„Direktora javne ustanova bira i razrješava ministar, u skladu sa ovim zakonom.

Ustanova dostavlja Ministarstvu prijave kandidata po konkursu za izbor direktora sa dokumentacijom u roku od sedam dana od dana isteka konkursa.

Ministarstvo razmatra prijave i dokumentaciju kandidata i sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa.

U postupku razmatranja prijava, Ministarstvo će zatražiti od ustanove koja je izdala nepreciznu potvrdu o radnom iskustvu da potvrdu dopuni.

Ministar je dužan da izabere kandidata koji je prvi na listi.

Izuzetno od stava 10 ovog člana ministar može da izabere i drugorangiranog, odnosno trećerangiranog kandidata sa liste s tim da je dužan da odluku obrazloži.”

Član 10

Poslije člana 80 dodaje se novi član koji glasi:

„Provjera kompetencija kandidata

Član 80a

Kandidat sa liste podliježe provjeri kompetencija, znanja i sposobnosti.

Provjera se vrši putem testiranja u pisanoj formi i usmenim intervjuom na osnovu propisanih kriterijuma.

Provjeru vrši komisija koju obrazuje ministar.

Komisiju čine: predstavnik Ministarstva, predstavnik Zavoda za školstvo, odnosno Centra i jedan eksterni član iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti obrazovanje za koju se bira direktor.

Eksternog člana određuje ministar sa liste istaknutih stručnjaka. Lista istaknutih stručnjaka formira se na osnovu javnog poziva.

Eksterni član može biti lice zaposleno u obrazovno vaspitnoj ustanovi koje ima najmanje: sedmi nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje sedam godina radnog iskustva u nastavi od čega, po pravilu, najmanje tri godine na rukovodećoj poziciji u oblasti obrazovanja.

Bliži način sprovođenja provjere iz stava 1 ovog člana, kriterijume i način ocjenjivanja, kao i način sačinjavanja liste kandidata za izbor direktora propisuje Ministarstvo.”

Član 11

U članu 81 stav 1 riječi: „školski, odnosno upravni odbor imenuje vršioca dužnosti direktora” zamjenjuju se riječima: „ministar imenuje vršioca dužnosti direktora iz reda zaposlenih u ustanovi koji ispunjavaju uslove za direktora”.

Član 12

U članu 89 stav 1 tačka 1 riječi: „nastavničkog, odnosno stručnog vijeća” zamjenjuju se riječju „zaposlenih”.

Tačka 1a) briše se.

Član 13

Poslije člana 149b dodaju se četiri nova člana koji glase:

„Član 149c

Ustanove su dužne da usklade organizaciju, rad i opšte akte sa ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja opštih akata iz stava 1 ovog član primjenjivaće se opšti akti ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 149d

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 149e

Obrazovanje školskog, odnosno upravnog odbora u svim javnim ustanovama u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do obrazovanja školskog, odnosno upravnog odbora u skladu sa stavom 1 ovog člana, funkciju organa upravljanja vršiće sadašnji školski, odnosno upravni odbori.

Član 149f

Postupci izbora direktora započeti do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po propisima po kojima su započeti."

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju ima za cilj obezbjeđivanje uslova za efikasnije funkcionisanje školskih i upravnih odbora, kao i ostvarivanje kvalitetnijeg rukovođenja radom obrazovno-vaspitnih ustanova.

Osim toga, važeće zakonsko rješenje nije dalo očekivane rezultate već je izazvalo suprotan efekat. Naime, umjesto da se ostvari cilj decentralizacije u postupku izbora direktora došlo je do selektivne i različite primjene u sprovođenju odredbi zakona od strane organa upravljanja ustanova, što je za posljedicu imalo da ti organi upravljanja ne izvršavaju pravosnažne sudske presude, kao i rješenja inspeksijskih organa.

Takođe, po prvi put će se uspostaviti kriterijumi za izbor direktora obrazovno vaspitnih ustanova čime se obezbjeđuje transparentnost u postupku izbora i mogućnost odabira najboljih kandidata. Osim toga, navedene odredbe zakona je neophodno usaglasiti i sa mišljenjem Agencije za sprječavanje korupcije u pogledu propisivanja kriterijuma.

III Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Predlogom zakona nastavna godina obuhvata dva klasifikaciona perioda, umjesto dosadašnjih četiri. Na ovaj način nastavnici i učenici se rasterećuju od prekomjerne administracije i evidencije, čime se stiču uslovi za obezbjeđivanje efikasnijeg i kvalitetnijeg obrazovno-vaspitnog rada.

Ovim zakonom smanjuje se broj članova školskog, odnosno upravnog odbora u obrazovno-vaspitnim ustanova, čime će se obezbijediti efikasniji rad ovih organa a time i kvalitetnije upravljanje ustanovama.

Naime, školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja i obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik Savjeta roditelja.

Školski odbor ustanova iz oblasti stručnog obrazovanja, mješovitih škola i obrazovnih centara čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za

ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih, jedan predstavnik socijalnih partnera i jedan predstavnik Savjeta roditelja.

Upravni odbor više stručne škole i ustanove za obrazovanje odraslih čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanovu čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik socijalnih partnera, a upravni odbor doma učenika, odnosno doma učenika i studenata čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanovu čiji je osnivač opština, jedan predstavnik zaposlenih i jedan predstavnik korisnika usluga.

Takođe, ovim izmjenama se omogućava svim zaposlenima u ustanovama da budu određeni za članove organa upravljanja što u prethodne dvije godine nije bio slučaj, čime se obezbjeđuje jednakost pred zakonom.

Predlogom zakona je precizirana odredba koja se odnosi na raspuštanje organa upravljanja u slučaju nesastajanja na način da se taj organ može raspustiti ako se ne sastaje duže od tri mjeseca.

Takođe, predlogom zakona se mijenjaju uslovi za izbor direktora u pogledu radnog iskustva u nastavi na način što se propisuje da umjesto dosadašnjih sedam godin aradnog iskustva u nastavi za direktora može biti izabrano lice koje pored ostalih uslova ima pet godina radnog iskustva u nastavi, što će doprinijeti da se veći broj kandidata prijavi na konkurs, čime će se obezbijediti mogućnost odabira najkvalitetnijih kadrovskih rješenja. Ovo je bila jedina oblast u Crnoj Gori gdje se kao uslov za izbor organa rukovođenja zahtijevalo radno iskustvo od sedam godina.

Predlogom zakona precizirane su i unaprijeđene dosadašnje odredbe koje se odnose na postupak raspisivanja konkursa, dostavljanje dokumentacije što će doprinijeti efikasnijem sprovođenju postupka izbora direktora.

Predlogom zakona mijenjaju se odredbe zakona koje se odnose na nadležnost organa za izbor direktora. Naime, prema predloženom rješenju, direktora javne ustanova bira i razrješava ministar nadležan za poslove obrazovanja na osnovu propisanih kriterijuma. Po prvi put u Crnoj Gori propisuju se kriterijumi na osnovu kojih će se vršiti provjera kompetencija, znanja i sposobnosti kandidata za izbor direktora, čime će se eliminisati izbor direktora po partijskoj ili drugoj pripadnosti. Konačno, predloženo zakonsko rješenje će smanjiti stepen korupcije i politički uticaj na obrazovno-vaspitni sistem.

Kandidat sa liste podliježe provjeri kompetencija, znanja i sposobnosti a provjera se vrši putem testiranja u pisanoj formi i usmenim intervjuom na osnovu propisanih kriterijuma.

Provjeru vrši komisija koju obrazuje ministar, a čine je: predstavnik Ministarstva, predstavnik Zavoda za školstvo, odnosno Centra i jedan eksterni član iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti obrazovanja za koju se bira direktor, čime se obezbjeđuje objektivnost u postupku izbora direktora i kvalitet odabranih kadrova. U tom cilju, eksternog člana određuje ministar sa liste istaknutih stručnjaka, koja se formira na osnovu javnog poziva. Eksterni član može biti lice zaposleno u obrazovno-vaspitnoj ustanovi koje ima najmanje: sedmi nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje sedam godina radnog

iskustva u nastavi od čega, po pravilu, najmanje tri godine na rukovodećoj poziciji u oblasti obrazovanja. Bliži način sprovođenja provjere, kriterijume i način ocjenjivanja, kao i način sačinjavanja liste kandidata za izbor direktora propisuje Ministarstvo nadležno za poslove prosvjete.

Saglasno određenju da minister imenuje i razrješava direktora, usaglašena je i odredba da vršioca dužnosti direktora ustanove imenuje takođe ministar, s tim da vršilac dužnosti direktora mora biti iz reda zaposlenih u ustanovi i da ispunjava uslove za direktora, što do sada nije bilo na taj način precizirano zakonom, zbog čega se tako neprecizno rješenje zloupotrebljavalo u praksi.

Prelaznim i završnim odredbama zakona propisuju se rokovi za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje zakona i usklađivanje rada ustanova. Osim toga propisuje se rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona za izbor školskih odnosno upravnih odbora svih obrazovno vaspitnih ustanova, kao i da će do izbora tih organa funkciju obavljati sadašnji organi upravljanja.

Takođe se propisuje da direktori koji su izabrani prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom do isteka mandata na koji su birani, a započeti postupci za izbor direktora do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po propisima po kojim su započeli, čime se garantuje pravna sigurnost i jednakost pred zakonom.

IV Usklađenost sa evropskim zakonodavstvom

a) Usklađenost predloga propisa sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Dio treći, politika i unutrašnje akcije Unije, Glava XII, obrazovanje, stručno osposobljavanje, omladina i sport, član 165 i 166 – potpuno usklađeno;

b) Usklađenost predloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32001H0166

Preporuka Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. februara 2001. godine o evropskoj saradnji u području ocjenjivanja kvaliteta školskog obrazovanja

(2001/166/EZ)-potpuno usklađeno;

c) Usklađenost predloga propisa sa ostalim izvorima prava Evropske unije:

Ne postoji izvor prava Evropske unije ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

V Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje propisa

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.